

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΤΑ ΦΩΤΑ ΚΑΙ Ο ΦΩΤΙΣΜΟΣ

ΤΟΥ Κ ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

(Διήγημα των Φώτων)

'Ο εύρωπαικός πόλεμος ήταν στη θράσι του.

Βούλζεν ό τόπος και θογγούσαν, θά νόμιζε κανείς, την ήμερα, τά θουνά δάπο της κανονιές και τό θράδυ γιδιμίζαν δάπο κόκκινα δάτερια, πάνα σκάβαν και σθήναν μονομάχο, τις δύλιες πάνα σκάζανε...

Μένταν Γάλλον δέιματικό πηγαίναμε από τη Φλώρινα στη Κλεισούρα, νύχτα άκομη έμερώματα, για νά γυρίσουμε και πάλι στη Φλώρινα τό θράδυ.

Στό δρόμο, μαζέψαμε κι' έναν δικό μας χωροφύλακα, Στρατός έλληνος δέν υπήρχεν άκομη, την έποχή έκεινη, σ' αυτά τά μέρη, κι' αυτοί οι χωροφύλακες ήσαν σπάνιοι. 'Ο χωροφύλακας απότος άνηκε στη δύναμη τού Γιάννη τού Σταυριανουδάκη, που ήταν τότε ύποδιοκτής της χωροφύλακης στην Καστοριά, και τώρα, διά δέν πατωμάι, είνε διοικητής της χωροφύλακης στό νομό Κοζάνης. Τόν θρήκαμε θαλαττούμενον, μέσα στις λάσπες της παχειές, πολύ νά δύναμεν δάπ' τό Σύροβιτς. Φοβήσανε νά μη νυχτώνταν έκει στην έμπορια και τόν φάν οι λύκοι. Είχε, λέει, κάτι έγγραφα νά πάπη, λέει, κι' έχασε τόν δρόμο, λέει... 'Από τή μέση και κάτω, ήταν άλλασσές κόκκινες, πού έρρεαν, σάν νά ήταν πρόπλασμα κανενός γλύπτη, &

'Εθαυτούσε ψηλά έναν άργυρό σταύρο πάνω θλαυτό στόν ήλιο...

γαλαζιοποιούσαν....

Σάν φτάσαμε πάντο τού Ρούδνικ, έσταθηκαμε. 'Έκει είδαμε ένα 'Ελληνα παπά πψηλόν και λυγήρων και με δάθητικό πράστημα, νά δόηγη κάτι Γάλλον στρατιώτες, κάτι Σενεγαλέζους με φέσια μεγάλου κοντοκόκκινα, υψηλά και τουριώτα και κάτι ίνδοκινέζους τόν Συμμάχουν, πού γυρίζανε στά χωριά νά έπιταξουν σφάγιας για τή διατροφή τών μαχομένων.

—'Ο πόλεμος τών μετόπισθεν, δύως έχαρακτήριζε τήν έπιταξιν, δέν Φλώρινή Γάλλος στρατηγός Άγρυς.

Πιό ποντρού ήμως οι χωρικοί, έκριθαν τά πάντα καί έπιταξιν γινόταν μέ μεγάλη δυσκολία. Στό Ρούδνικ μάλιστα, σ' Νάκης, δέ έκει κάτοχος τού τουφικιού, μ' έναν κρασι, ίδιαν κατασκευής και έφευρεσες, τούς μέμυσε ήλους και τούς έκανε νά φάνε δάτι είχαν πτεράει.

"Αυτά μάς είδεν οι 'Ελληνας παπάς, μάς έγνειψε νά πλησιάσουμε μέ χειρονομίες ζωρές.

—'Τι είνε; Τι συμβαίνει; ρατήσαμε.

—Τίποτε! Σταθίτε νά άγασθετε κι' έσεις.

—Καί ποιος θά μάς...ά γιάση; είπαμε παρεξηγήντας τήν λέξι.

—'Εγώ. Δέν σάς άρέσω;

—Πα α π α είσαι τού λόγου σου!

—Όχι. 'Εγώ...πα α πάζις...

*Ηταν δέ Παπαπέτρος από τό Γκορνίτσιο, ένας ήρωικός άλλα και ζωπόρος στό έπακαν παπάς, φιλόπατρις μεχρι μανίας. Ανταντόλιος φαντατικός, και μανιακός τών Γάλλων φίλων, και για τούτο, ίσως... έξωριστη δυο φορές από αυτούς! *Ηταν παλαιός πολεμιστής τών Μακεδονικών 'Άγρων και διώντας τών Βουλγάρων φορέδος.

Τότε θυμήθηκαμε, ή μάλλον μάς τό θυμίσουν αύτος, πώς ή ήμέρα έκεινη ήταν τών Θεοφανείων ή γιοστή, κ' ή μεγάλη ήμέρα τού άγιασμού τών θύδων γενικώς.

Ο πόλεμος, οι αποκλισιμά, τά γεγονότα τά μεγάλα, οι θυμηδούσιμοι και ή κατατροφές, μάς είγαν κάμει δύλα νά τά λησμονήσουμε.

—'Ελλεις, μάς έσανεσαν δέ Παπαπέτρος, τώρα που είνε δήλη ή Εύρωπη δέδω, νά ρίζουμε τών Τίμων Σταύρο στή λίμνη.

—Δέν είνε μόνον ή Εύρωπη δέδω, τού είπα, υπονοώντας τούς ίνδοκινέζους, και τούς μαρουσούς, είνε καί ή 'Ασιας καί ή 'Αφρικής...

—Κι' έπειτα, δείχνοντάς τούς και τούς γύφτους τού τουφικιού τού Ρούδνικ, πρόσθεσα:

—'Είνε άκομά και τό, μάς πάτησην, δείχνον-

Σενεγαλέζοι πα-
ρουσιάσαν σπλα-

—πούσανται

—πούσανται</div

